

Bestuurlijk jaarverslag 2015 van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici

Algemeen

U leest op dit moment het jaarverslag van 2015, het zevende jaar van het bestaan van de vereniging. In 2015 konden we constateren dat de publicaties van de vereniging in een grote behoefte voorzagen. Voor de actualiteit kan men terecht op de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl. Diepgaande achtergrondinformatie biedt ons maandblad Het Orgel en het blad Muziek en Liturgie doet dat met betrekking tot de kerkmuziek. In Nota Bene vindt men het nieuws van en uit de afdelingen en de zomeragenda geeft een opsomming van de vele orgelconcerten in Nederland. De KVOKwebsite(s) complementeren de nieuwsvoorziening. Deze formule geeft verscheidenheid in verbondenheid. Er is veel zogenaamde 'cross-over'. Maar de vraag is en blijft of deze formule alle leden aanspreekt. Het bestuur denkt na over deze vraag en ziet die in het licht van andere ontwikkelingen. Namelijk een dalend ledental en een vergrijzing van het ledenbestand. Ook de wereld om ons heen verandert evenals het kerkelijk pallet. En die veranderingen gaan in een rap tempo. In het in 2014 verschenen rapport Kansen bij Krimp staan deze veranderingen beschreven evenals de kansen en bedreigingen voor onze vereniging. Het rapport werd in de afdelingen, de afdelingsvergadering en in de ALV besproken en vervolgotities zagen het licht. De discussie gaat voort teneinde antwoorden te vinden op de vragen die anno 2015-2016 leven bij de vereniging en onder haar leden.

Bestuur

Bij de aanvang van het verenigingsjaar 2015 bestond het bestuur uit Henk Eijsenga (voorzitter), Hans Beek (secretaris), Cor Rooijackers (penningmeester), Ad Krijger (tweede secretaris), Jeroen Pijpers, Jack Gardeniers. Op de Algemene Ledenvergadering in 2015 werd Hans Beek voor een tweede termijn herkozen. Peter van der Zwaag vulde de vacature op die was ontstaan.

Het bestuur vergaderde in 2015 zes keer, voorts eenmaal met de redactie en met de zustervereniging VGK. Ook werden diverse contacten onderhouden met andere verenigingen en organisaties op het gebied van kerkmuziek. Naast de officiële vergaderingen kwam het DB wanneer nodig bijeen of had anderszins overleg. Ook werden frequent via de e-mail contacten onderhouden.

Het bestuur constateerde dat de bedrijfsmatige processen goed verliepen. Op 31 januari kwamen bestuursvertegenwoordigers van de afdelingen bijeen in Nieuwegein. Het doel was de afstand tussen de vergadergremia te verkleinen en de communicatie te bevorderen. Op deze vergadering stond de notitie *Kansen bij Krimp* van de werkgroep die op de vorige afdelingsvergadering daartoe de opdracht had gekregen. Een aantal punten kwam naar voren die nader dienden te worden uitgewerkt namelijk de vraag over wie we zijn, de plaats van de professionele organist in de vereniging en de samenwerking, cq communicatie tussen de verenigingsgeledingen. Het werk van de redacties zorgde voor goed verzorgde bladen met een grote diversiteit aan onderwerpen. Drukkerij BDU verzorgde het drukwerk en het bureau Van Vliet de advertentie-acquisitie. We constateerden dat het advertentieaanbod afnam. Omdat de bladen geheel in full colour kunnen worden gedrukt, levert dat voor de hoofdredactie grote mogelijkheden met betrekking tot de opmaak. Bij beide hoofdbladen werd daar veel en dankbaar gebruik van gemaakt, hetgeen tot enthousiaste reacties van lezers leidde.

Verenigingsactiviteiten

Muziek en Liturgie/Het Orgel/Nota Bene/Internetpagina/Facebook/Nieuwssite/Zomeragenda

Jan Smelik en Peter Ouwerkerk waren als hoofdredacteur eindverantwoordelijk voor de inhoud van de bladen. Muziek en Liturgie en Het Orgel behielden hun eigen identiteit en inhoudelijk waren beide tijdschriften van een goed tot uitstekend niveau. Vanuit de leden is de vraag gesteld of de inhoud van de bladen meer opiniërend en journalistiek van karakter zou kunnen zijn. Hierover is met de hoofdredacteurs van gedachten gewisseld. Het actuele nieuws verscheen in Nota Bene, alsmede de verenigingsberichten. De redactieteams, die in de loop van 2015 een enkele kleine wijziging in de samenstelling ondergingen, ondersteunden de hoofdredacteurs in hun redactiewerk. De vier websites die de vereniging beheert voorzagen in de behoefte aan actuele informatie en zogenaamde naslaginformatie. Ook stond op de website alle afdelingsinformatie. De websites hadden hun eigen kleur: de KVOK-site voor algemeen verenigingsnieuws en verenigingsinformatie, de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl voor het actuele orgel- en kerkmuzieknieuws en het nieuws van de bladen en het redactienieuws op de sites van de beide bladen. Geert Jan Pottjewijd trad op als webredacteur. Ook was de KVOK op Facebook actief en kende vele volgers. De index op de bladen voorzag in een grote behoefte en werd vaak geraadpleegd.

De muziekcommissie, onder voorzitterschap van Dennis Vallenduuk, zorgde in 2015 voor een aantrekkelijk en rijk aanbod aan nieuwe kerkmuziek dat in Muziek en Liturgie werd gepresenteerd en na een jaar op de website wordt geplaatst. In de meeste gevallen werd de componist van de muziekbijdrage nader in het blad nader voorgesteld en met uitleg over zijn of haar muziekpraktijk.

Afdelingswerk

De afdelingen hadden over het algemeen een goed jaar. Er zijn veel aantrekkelijke activiteiten georganiseerd, maar de opkomst van de leden blijft onvoorspelbaar. Ondanks de oproepen via de mail en op Facebook is de opkomst van de leden erg wisselend. Het is jammer dat onze 'beroepsleden' niet vaak de verenigingsactiviteiten bezoeken. Opvallend was dat leden regelmatig te gast zijn bij andere afdelingen. Ook was er in afdelingsverband samenwerking met andere afdelingen en organisaties die zich met kerkmuziek bezighouden. Geregeld werd een professional ingehuurd. Enkele activiteiten van Zuid-Holland Zuid en Utrecht trokken veel aandacht en bezoekers en de wisselwerking met de berichtgeving in de bladen bevorderde dat proces aanzienlijk. Het 'jeugdabonnement' dat gecombineerd is met het aloude studentenreglement functioneert naar behoren: jonge leden en muziekstudenten kunnen onder gunstige voorwaarden lid van de KVOK worden. Inzake de activiteiten van de districten wordt verwezen naar de betreffende jaarverslagen, die op de website zullen worden gepubliceerd.

Jammer was dat een studiedag inzake de rechtspositie van organisten en kerkmusici door gebrek aan belangstelling niet doorgang vond. Gelukkig besteedde Muziek & Liturgie een themanummer aan dit onderwerp en gaf een overzicht van de ontwikkeling van de regelgeving tot en met de huidige praktijk. Een erg lezenswaardig nummer.

Het beleidsplan

Het op de Algemene Ledenvergadering van 2010 vastgestelde beleidsplan was ook in 2015 het uitgangspunt voor het door het bestuur gevoerde beleid. Dit beleidsplan is ook het uitgangspunt geweest voor de besprekingen in de werkgroep die de toekomst van de KVOK tegen het licht heeft gehouden. De in 2010 opgestelde visie: *de KVOK is voor het Nederlandse taalgebied de toonaangevende organisatie die mensen mobiliseert en kennis bundelt en overdraagt op het gebied van kerkmuziek, orgels en organisten. De organisatie wil dit doel bereiken door middel van informatieoverdracht, functioneren als kenniscentrum, educatie, het leggen van contacten met derden en door wervend op te treden.* Deze visie is in de werkgroep afgezet tegen de maatschappelijke veranderingen en de verwachte ontwikkelingen. In het rapport *Kansen bij Krimp* heeft de werkgroep daar uitspraken over gedaan. Duidelijk is wel dat (onderdelen van) het beleidsplan toe is aan een herijking. Daartoe zijn aanzetten gedaan en die zullen in 2016 nader worden ingevuld.

Contacten met derden

De contacten met de Stichting Centrum voor de Kerkzang, de R.-K. zusterverenigingen en de VGK zijn gecontinueerd. Al deze verenigingen staan voor dezelfde uitdagingen en bundeling van krachten en mogelijkheden, zonder de eigen identiteit op te geven, ligt voor de hand. Over dit onderwerp is een aantal keren informeel met betrokkenen van gedachten gewisseld. Het Huis voor de Kerkmuziek is zo'n initiatief die goede kans lijkt te maken te worden gerealiseerd. Ook de KVOK is nauw betrokken bij de voorbereiding daarvan. Het bestuur is vertegenwoordigd geweest of heeft betrokkenheid getoond bij belangrijke gebeurtenissen in de orgelwereld, zoals manifestaties, ingebruiknemingen, jubilea, etcetera. Verder heeft de KVOK contacten onderhouden met kerken, andere instanties en diverse personen. De vereniging wordt met regelmaat bevraagd over zaken van rechtspositionele aard en krijgt vragen van leden en kerkenraden inzake de kerkmuzikale invulling van diensten of over sollicitatieprocedures. De uitnodigingen voor jubilea van leden worden doorgegeven aan de afdelingen die daarbij acte de présence geven.

Algemene Ledenvergadering 2015

De Algemene ledenvergadering had plaats op 13 juni 2015 in de Doopsgezinde Kerk te Groningen. Na de openingsrede van de voorzitter, waarin hij een aantal actuele punten benoemde welke op dit moment in de vereniging besproken en bediscussieert worden zoals: wat is onze doelgroep, hoe vullen we de communicatie in, hoe passen nieuwe digitale ontwikkelingen toe en hoe kunnen we de krachten bundelen, werden de jaarstukken zonder op- of aanmerkingen vastgesteld. Na de herdenking van de overleden collega's werden de inhoudelijke punten behandeld. Met name het agendapunt inzake de bespreking van het rapport *Kansen bij Krimp*, leverde, na de toelichting door werkgroepvoorzitter Karel Demoet een levendige discussie op. Dat gold ook voor het punt contributievaststelling. Bij de bestuursverkiezing werd het bestuurslid Hans Beek per acclamatie voor een tweede termijn als secretaris herkozen evenals het nieuwe bestuurslid Peter van der Zwaag.

Het muzikale gedeelte van de ALV vond plaats door een bespeling Marcussen-orgel van de Doopsgezinde kerk door organist Harmen Trimp met werken van Piet Kee, Anthon van der Horst, Johann Sebastian Bach en Improvisatie. De stadsbeiaardier Auke de Boer bespeelde tijdens de wandeling door de stad Groningen het carillon van de Martinitoren en in de Pelstergasthuiskerk was het Tymen Jan Bronda die informatie gaf over het Schnitger-orgelproject van de Lutherse Kerk en op het fraaie Schnitger orgel werken speelde van Mathias Weckmann en Heinrich Scheidemann en tenslotte werd het orgel in de Martinikerk gedemonstreerd door Sietze de Vries, met medewerking van de Roden Girl Choristers o.l.v. Sonja de Vries met werken van Nicolaus Bruhs, Johann Sebastian Bach en William Harris. De ALV werd besloten met het zingen van lied 704 en een indrukwekkende improvisatie.

Personalia

De ledenadministrateur Harco Clevering verzorgde de ledenadministratie. In aparte bijlagen vindt u de gegevens over leden die gedurende het verenigingsjaar zijn overleden, over jubilarissen en over het totale verloop van het ledental.

Leden- en abonnementenbestand

Uit de cijfers blijkt dat op 31 december 2014 het ledental van de KVOK 1786 bedroeg, terwijl 212 donateurs waren geregistreerd. (totaal 1998) Na het afvoeren van diverse opzeggingen was op 1 januari 2015 de stand 199 donateurs en 1735 leden. (totaal 1934) Op 31 december 2015 was de stand 201 donateurs en 1725 leden. (totaal 1926) Ook eind 2015 zet de daling van het ledental door want op 1 januari 2016 was het ledental, na de verwerking van de opzeggingen, 1857.

Per 31 december 2015 kende de KVOK drie leden van verdienste, te weten Piet Kee, Rein van de Kluit en Kees Hoeksma. De twee laatst genoemden zijn tevens erevoorzitter van de vereniging.

Vooruitkijken

In 2016 zal een aantal belangrijke onderwerpen op de agenda staan. Met name de herijking van het beleidsplan zal centraal hierin staan. Dat heeft alles te maken met de discussie over de toekomst van de vereniging. Welke keuzes zullen moeten en worden gemaakt. Deze discussie zal met alle leden worden

gevoerd en we zijn met zijn allen erg benieuwd naar de uitkomst. Maar niet alleen de toekomst van de KVOK zal in 2016 onderwerp van bespreking zijn, het gaat over de toekomst van de kerkmuziek in Nederland. Weten alle belanghebbenden en betrokkenen elkaar te vinden in een vruchtbare toekomstige samenwerking? In een nieuw Huis voor de Kerkmuziek?

Ten slotte

Het bestuur ziet terug op een goed verlopen zevende verenigingsjaar. De digitale mogelijkheden worden benut maar het afdelingswerk blijft overeind en vervult een belangrijke functie. Het contact van en voor de leden, het uitwisselen van ervaringen, opdoen van nieuwe contacten en inzichten zijn en blijven een belangrijk onderdeel van de vereniging. De samenwerking met andere aanpalende organisaties wordt nadrukkelijk gezocht en zoals het zich laat aanzien gevonden. De plaats van de vereniging in het gevarieerde landschap van de orgel- en kerkmuziek wordt gezocht en bepaald en de bladen vullen hier hun belangrijke voortrekkersrol en platformfunctie in. De culturele en kerkelijke wereld zijn sterk in beweging en de KVOK zal hierbij sterk betrokken zijn.

Zuidhorn, februari 2016

Hans Beek, secretaris